

ת"פ 66819/09/16 - מדינת ישראל נגד א ע

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 66819-09-16 מדינת ישראל נ' ע(עציר)

בפני בעניין:	כבוד השופטת חגית מאק-קלמנוביץ מדינת ישראל
המאשימה	ע"י פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי) נגד א ע (עציר)
הנאשם	ע"י ב"כ עו"ד אלכס גפני מטעם הסניגוריה הציבורית

גזר דין

כתב האישום והסדר הטיעון

1. הנאשם הודה והורשע במסגרת הסדר טיעון שלא כלל הסכמה לעונש, בכתב אישום מתוקן הכולל שני אישומים. באישום הראשון הורשע הנאשם בעבירות של חבלה חמורה - עבירה לפי סעיף 333 לחוק העונשין תשל"ז-1977 (להן: חוק העונשין; החוק), איומים - עבירה לפי סעיף 192 לחוק, תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות - עבירה לפי סעיף 274 (1) לחוק והיזק בזדון - עבירה לפי סעיף 452 לחוק. באישום השני הורשע הנאשם בעבירה של הסגת גבול לפי סעיף 447 (א)(1) לחוק העונשין. יצוין כי עבירת הצתה שנכללה בכתב האישום המקורי בתיק נמחקה. בהודעה בכתב על הסדר הטיעון מיום 9.7.17 הודיעו הצדדים כי "אין מחלוקת על העובדה שביתו של המתלונן נשרף, ומוסכם עליהם כי שריפת הבית אינה מעשה ידיו של הנאשם או תוצאה של פעולתו".

2. על פי הנתען באישום הראשון, הנאשם ומר מ ד התגוררו כשותפים במשך כחודש וחצי בדירה השייכת לד', והנאשם היה משלם דמי שכירות בסך 1,000 ₪ לחודש. ביום 11.9.16 סמוך לשעה 17:00 הודיע ד' לנאשם כי אינו מעוניין בהמשך מגוריו בדירה וביקש ממנו לפנותה תוך שבועיים. כששמע הנאשם את הבקשה תקף את ד' באגרופים ובבעיטות שכוונו לכל חלקי גופו של ד'. כתוצאה מהתקיפה נגרמו למ' ד' שבר בזיגומה ובקיר האחורי של הסינוס המקסילרי משמאל, נקב בתופית אוזן שמאל והמטומות ופצעי שפשוף בפנים.

הנאשם דרש מד' 500 ₪ כדי שיעזוב את הדירה. בסמוך לשעה 20:00 הגיעה בתו של ד' כדי לשלם לנאשם, וכשראתה את החבלות על גופו הזעיקה את המשטרה. למקום הגיעו בני משפחה נוספים של ד'. כשהנאשם שמע שהוזעקה משטרה הוא ברח מהדירה ולקח את המפתח. לאחר מכן שב לדירה והוציא ממנה את חפציו אל מחוץ לדירה, לקח בקבוק יין שלו והחל לשתות ממנו. לאחר מספר דקות התקשר הנאשם לקרוב משפחה של ד' ואיים עליו במילים "גם אם אני אשב בבית הסוהר אל תדאג אני אשתחרר...". בשעה 22:19 הגיעה לבית נידת משטרה. הנאשם טען בפני השוטר דוד תשובה (להלן:השוטר) כי הוציאו את חפציו מהבית, ואמר כי הוא "יחזור יהרוג את כולם אני אראה

להם מה זה". הוא התקרב לעברי בני המשפחה של ד', קילל אותם ואמר לאחד מהם כי הוא "שלם על הכל", את האחר כינה נאצי וזבל, ואיים עליו "כדאי לך שאני אשב מאסר עולם למה שאני אצא אתה תשלם".

3. השוטר הודיע לנאשם כי הוא מעוכב, והנאשם סירב לכך. השוטר הודיע לו כי הוא עצור, והנאשם דחף את השוטר וניסה לנגוח אותו. השוטר הכניס את הנאשם לניידת, והנאשם השתולל, בעט בניידת ובחלון ואיים על השוטר. הנאשם הובא לתחנת לב הבירה שם ביקש לעשן, אך כשלא נמצא מצית החל לצעוק "אם אני לא מעשן אני אראה לכם", דפק את ראשו בשולחן וניסה לנגוח בראשו של השוטר ולתת לו אגרוף. השוטר השתלט על הנאשם והצמיד אותו לרצפה, לאחר שהנאשם אמר שנרגע השוטר שחרר אותו והנאשם דפק את ראשו בקיר וגרם לחור בקיר. הוא החל לקלל ולאיים על השוטר, אמר לו ש"ישלם על זה" וכי לאחר שישתחרר מהכלא יגיע אליו כי הוא "זוכר את הפנים". לאחר מכן היכה הנאשם באגרופו טלויזיה שהיתה בחדר ושבר אותה. כתב האישום ממשך ומגולל את העימות בין הנאשם לשוטר: הנאשם היכה את השוטר וניסה לנגוח בו, השוטר הצמידו לרצפה כדי להרגיעו, ומשקפיו של הנאשם נפלו ונשברו. בתגובה איים הנאשם על השוטר פעם נוספת ואמר לו שהוא זוכר את פניו ואם לא ישלם לו עבור המשקפיים ישלם על זה. כמו כן איים שאם יעלם משהו מהשקיות שבהן חפציו "אני הורג אותם", אפילו אחרי עשר שנים הם ישלמו על כך.

ביום 13.9.16 התקשר הנאשם לקרובת משפחתו של ד' ואמר לה שנגנבו ממנו חפצים לאחר שהמטרה לקחה אותו. היא השיבה שהכניסה את החפצים לחצר, ובתגובה איים הנאשם שישרוף את הבית.

4. באישום השני מיוחסת לנאשם עבירה של הסגת גבול לפי סעיף 447(א)(1) לחוק העונשין. על פי העובדות המפורטות באישום זה, ביום 27.7.16 נכנס הנאשם ללא רשות, באמצעות מפתח שהיה לו, לשני חדרים ב"----". במקרה הראשון, בסביבות השעה 1:30, נכנס הנאשם לחדר בו ישנו בני זוג, וכשהנאשם ראה אותם יצא מהחדר. לאחר מספר דקות שב וניסה לפתוח את הדלת באמצעות מפתח, אולם האורח בחדר נשען על הדלת ומנע את כניסת הנאשם. במקרה השני, בסביבות השעה 2:20, נכנס הנאשם ללא רשות לחדר בו ישנו מספר בנות. הן התעוררו והנאשם ברח. סמוך לאחר מכן חזר הנאשם ואחת הבנות אמרה לו שמדובר בחדר של בנות וביקשה שיצא. הנאשם אמר לו שהוא רוצה לישון וניסה לעלות למיטת קומותיים שהיתה בחדר. היא נמלטה לחדר השירותים, הנאשם הלך אחריה וביקש שתצא, והנאשם נכנס לשירותים ועשה את צרכיו.

5. הצדדים הגיעו להסדר הטיעון לאחר שנשמעו חלק ניכר מעדי התביעה. עם זאת, כאמור, עבירת ההצתה שנכללה בכתב האישום המקורי, וייחסה לנאשם הצתה של ביתו של מ ד, נמחקה מכתב האישום במסגרת הסדר הטיעון.

תסקירי שירות המבחן

6. שירות המבחן הגיש מספר תסקירים אודות הנאשם.

בתסקיר מיום 6.9.17 פורטו נסיבות חיים קשות מאד של הנאשם, כולל שימוש בסמים מגיל צעיר, ניהול אורח חיים שולי והעדר תמיכה משפחתית. לטענת הנאשם הוא היה קרוב לעבירות בילדותו. מבחינת מצבו הנפשי, הנאשם אובן כחולה סכיזופרניה, חווה התקפים פסיכוטיים ואשפז עצמו פעמיים. לחובתו הרשעות מרובות בעבירות מסוגים שונים והוא ריצה עונשי מאסר לתקופות ארוכות. המעשים נשוא תיק זה בוצעו על רקע הפרעת אישיות אנטי סוציאלית.

קצינת המבחן הגב' עדי אשכנזי - אדרי ציינה כי הנאשם מכיר באחריות חלקית לאירוע ונוטה לצמצמו. עם זאת,

הוא גילה מודעות ראשונית לגבי אורח חייו ודפוסי התמכרות, ולראשונה הביע רצון לגמילה במסגרת קהילה. בשל המודעות לצורך בשיקום ובטיפול, המליצה קצינת המבחן לדחות את הדיון כדי לבחון אפשרות השתלבות של הנאשם בקהילה טיפולית.

7. בתסקיר נוסף מיום 24.10.17 המליצה קצינת המבחן על שילובו של הנאשם בקהילה הטיפולית קריית שלמה, המיועדת לסובלים מתחלואה כפולה, לאחר שהנאשם עבר ראיון והתקבל. בהתאם להמלצה ניתנה ביום 25.10.17 החלטה על שחרורו של הנאשם לקהילה.

בתסקיר ביניים מיום 14.11.17 דיווחה קצינת המבחן על השתלבות הנאשם בקהילה, אולם למרבה הצער ביום 23.11.17 נמסרה הודעה על כך שהנאשם עזב את הקהילה ונעצר. בדיון שהתקיים בעקבות התפתחות זו נקבע התיק לטיעונים לעונש.

כיום אין בפני תסקיר הכולל המלצה של שירות המבחן, אולם השתלשלות העניינים שתמציתה הובאה לעיל מדברת בעד עצמה.

חוות דעת פסיכיאטריות ומסמכים רפואיים

8. ב"כ הנאשם הגיש אסופת מסמכים מתחום הרפואה ובריאות הנפש (נ/4).

במכתבו של הפסיכיאטר המחוזי מיום 25.9.17, אשר הופנה לבית המשפט שדן במעצרו של הנאשם בגין העבירות נשוא תיק זה, נכתב כי הנאשם מוכר כלוקה בתחלואה כפולה, צוינו התנהגות מניפולטיבית ואימפולסיבית ונקבע כי הנאשם מסוגל לעמוד לדיון.

בחוות דעת מיום 6.10.16 מאת ד"ר ס. רסקין וד"ר מוסא סעיד מהמרכז הירושלמי לבריאות הנפש נקבע כי הנאשם היה אחראי למעשיו בשני האישומים שבפני.

במסמך סיכום אשפוז 00008/13 מהמרכז לבריאות הנפש לב השרון אובחן הנאשם כסובל מתחלואה כפולה - סכיזופרניה ושימוש בסמים, בנוסף לפגיעה אורגנית. במסמכים נוספים נזכרו אשפוזים קודמים של הנאשם וכן אשפוז כפוי.

טיעוני הצדדים

9. ב"כ המאשימה טען כי מעשיו של הנאשם נשוא האישום הראשון פוגעים בערכים של שלמות הגוף ותחושת הביטחון האישי של המתלונן, וציין את הנזקים שנגרמו למתלונן בפועל כתוצאה ממעשי הנאשם, את העובדה שלמעשים לא קדמה התגרות מצד המתלונן ואת היותו של המתלונן אדם מוחלש מבחינה פיזית ונפשית. בנוסף, בעבירות כלפי השוטרים פגע הנאשם בשלטון החוק והסדר הציבורי, גם אם המעשים כשלעצמם לא היו ברף גבוה של אלימות. באישום השני פגע הנאשם בערכים של פרטיות, קניין וביטחון אישי כאשר התפרץ לתוך חדרים פרטיים.

מבחינת הענישה הנוהגת, התובע הפנה לפסקי דין שנסיבותיהם חמורות יותר, וביקש ללמוד מהם על המתחמים המתאימים לתיק שבפני. הוא הפנה לפסקי הדין ע"פ 167/13, **קטרין אבו זאייד נ' מדינת ישראל** (14.8.13); ע"פ 5153/13, **פלוני נ' מדינת ישראל** (13.1.14); ת"פ (מחוזי נצרת) 7528-01-15, **מדינת ישראל נ' שמעון זיתוני**

(18.6.15); ת"פ (מחוזי תל אביב) 40197/07, **מדינת ישראל נ' לבנטר חיים** (28.1.08).

ב"כ המאשימה ביקש לקבוע לעבירת האיומים כלפי האזרחים והעבירה של חבלה חמורה מתחם הנע בין שנתיים וחצי לבין חמש שנות מאסר, לעבירות האיומים והתקיפה כלפי השוטר מתחם הנע בין שישה לבין ארבעה עשר חודשי מאסר, ולעבירה של הסגת גבול מתחם שבין מאסר על תנאי למאסר בעבודות שירות.

10. מבחינת הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה התייחס ב"כ המאשימה לכך שהנאשם הודה לאחר ניהול הוכחות, ומאידך לכך שסעיף ההצתה נמחק מכתב האישום. הוא הוסיף כי לנאשם עבר פלילי מכביד, הוא ריצה עונשי מאסר כבדים ולא השכיל לשנות את דרכיו. מבחינת מצבו הבריאותי ציין כי נקבעה כשירות ואחריות של הנאשם. ב"כ המאשימה הזכיר גם את התנהגותו של הנאשם במהלך המשפט, כאשר פנה לבית המשפט, לתביעה ולהגנה בצורה בלתי מכובדת והולמת, וכן את העובדה שהנאשם לא ניצל את ההזדמנות שניתנה לו לשיקום, הפר את תנאי השחרור תוך שהוא מחזיק בסכין, ועל פי התסקירים שהוגשו נשקפת ממנו מסוכנות גבוהה.

לסיכום ביקש התובע להציב את הנאשם בין האמצע לבין השליש העליון של מתחם הענישה, להטיל עליו עונש של מאסר לארבע שנים, מאסר על תנאי, פיצוי למתלוננים בשני האישומים והפעלת מאסר על תנאי במצטבר.

11. ב"כ הנאשם הגיש חוות דעת ומסמכים רפואיים שונים בתחום בריאות הנפש המתייחסים לנאשם, וטען כי מתחם הענישה בעניינו של הנאשם צריך להביא בחשבון את מצבו הנפשי, בהתאם להוראות סעיף 40ט(9) לחוק העונשין, המתייחס לקרבה לסייג לאחריות פלילית, ולפסק הדין בע"פ 4312/11, **פלוני נ' מדינת ישראל** (10.6.13). הוא הפנה למסמכים הרפואיים המצביעים על כך שהנאשם סובל מסכיזופרניה ומהפרעה נפשית, ואף היה מאושפז מספר פעמים, מהן אשפוז ארוך של למעלה משנה.

הסניגור הפנה לאמור בתסקיר שירות המבחן באשר לנסיבותיו האישיות הקשות של הנאשם והרקע האישי והמשפחתי שלו. לטענתו עובדות אלו עומדות ברקע להתנהגותו של הנאשם, אשר בעקבות עברו כמי שגדל במשפחות אומנה והיה דר רחוב, חשש שהוא עלול למצוא עצמו פעם נוספת ללא קורת גג כתוצאה מכך שהמתלונן הפר את הסכמתו לאפשר לו לגור בביתו. הוא הוסיף כי במשך תקופה ארוכה הנאשם טיפל במתלונן וסייע לו במשימות היום יום, ולמרות זאת המתלונן מצא לנכון לקטוע את הקשר ביניהם. בנוגע לאישום השני טען ב"כ הנאשם כי בזמן ביצוע העבירה היה הנאשם שיכור, וכי נסיבות העבירה אינן חמורות.

12. באשר למתחם הענישה, הסניגור טען כי יש לראות באישום הראשון אירוע אחד, ולקבוע מתחם אחד לעבירות נשוא האישום הראשון ומתחם אחד לאישום השני. בהתחשב בקרבה לסייג, המתחם לאישום הראשון נע בין מאסר על תנאי למאסר קצר אשר ניתן לריצוי בעבודות שירות, והמתחם לאישום השני אינו עולה על מאסר על תנאי. הוא הפנה לפסקי הדין שניתנו בת"פ (מחוזי נצרת) 1161/05, **מדינת ישראל נ' לאוניד בלן** (24.1.06); ת"פ (מחוזי תל אביב יפו) 40191/05, **מדינת ישראל נ' פחרטז'ינוב סרגיי** (14.5.07); ת"פ (מחוזי נצרת) 1152/06, **מדינת ישראל נ' אברהם קדוש** (28.3.07); ת"פ (מחוזי חיפה) 5195/06, **מדינת ישראל נ' מוחמד נאטור** (14.9.08); ע"פ (נצרת) 32450-06-14, **מדינת ישראל נ' סאלח הייב** (16.9.14).

13. בשקילת העונש בתוך המתחם טען הסניגור כי ניהול ההוכחות לא היה לשוא, וכתוצאה ממנו תוקן כתב האישום, נמחקה עבירת ההצתה והתיק ירד בחומרתו ואף יכול היה להיות מוגש בבית משפט שלום. הוא הוסיף כי הנאשם אינו מסוכן, ותמיכה לכך ניתן למצוא בעובדה שהמשטרה אפשרה את שהייתו בחדר מיון לאחר אירועי האישום

הראשון ללא ליווי משטרת. לטענת הסניגור כישלון השיקום אינו צריך להיות מובא בחשבון, ויש לראותו ועל רקע נסיבות החיים הקשות ויוצאות הדופן של הנאשם, היותו ללא מערכות תמיכה ויתר הנסיבות המפורטות בתסקיר. הוא ביקש למקם את הנאשם בתחתית המתחם ולהפעיל את המאסר המותנה בחופף לעונש שיוטל על הנאשם בתיק זה.

מתחם העונש ההולם

14. הערכים שביסוד העבירות בהן הורשע הנאשם הם בראש ובראשונה חייהם ושלמות גופם של המתלוננים. ערך נוסף הוא שמירת החוק והסדר הציבורי, והבטחת שלומם של שוטרים הפועלים להבטחת מטרות אלה. מעשי הנאשם פגעו בפרטיותם של המתאכסנים במלון, ובנוסף נגרמה פגיעה ברכוש, כתוצאה מהתנהגות הנאשם בתחנת המשטרה.

15. ב"כ המאשימה ביקש לקבוע שני מתחמים נפרדים לעבירות שבאישום הראשון, מתחם אחד לעבירות כלפי האזרחים ומתחם אחר לעבירות כלפי השוטרים. אינני סבורה שיש מקום לכך. המבחן שנקבע בחוק ופורש בפסיקה הוא מבחן האירוע, האם העבירות מהוות אירוע אחד או מספר אירועים (סעיף 40 יג לחוק העונשין, וכן ע"פ 4910/13, **אחמדבניג'אברני' מדינת ישראל** (29.10.14)).

בענייננו, האירוע נשוא האישום הראשון שבכתב האישום המתוקן הוא אירוע מתמשך אחד, בו ביצע הנאשם עבירות של תקיפה ואיומים כלפי המתלונן, בני משפחתו והשוטר שהוזעק למקום. על פי כתב האישום תקיפת השוטר החלה עוד בבית המתלונן בנוכחות בני משפחתו, נמשכה בניידת והסתיימה בתחנת המשטרה. התנהגותו של הנאשם בשלבים השונים של האירוע היתה דומה וכללה תקיפה ונסיגות תקיפה, קללות ואיומים כלפי המעורבים השונים (גם תוכן האיומים וסגנונם דומים). מדובר, איפוא, ברצף של מעשים שבוצעו על אותו רקע כלפי אנשים שונים שהיו בקרבתו של הנאשם, בסמיכות זמנים ועל פני רצף של זמן, ולא בשתי אפיזודות מובחנות. בנסיבות אלו אני סבורה שיש לקבוע מתחם אחד לכל העבירות נשוא האישום הראשון.

16. לעניין הפסיקה הנוהגת אני מפנה לפסקי דין שיפורטו להלן. אציין כי לנוכח עמדה עקבית וברורה בפסיקה מהשנים האחרונות לפיה יש להחמיר בענישה על עבירות אלימות, נמנעתי מלהתייחס לפסקי דין ישנים (מלפני עשור ויותר) שאליהם הפנו הצדדים.

· ע"פ 167/13, **קטרין אבו זאייד נ' מדינת ישראל** (14.8.13) - המערערות תקפו ללא סיבה אישה שנסעה עימן במונית, משכו בשערותיה, היכו אותה בראשה ובפניה, בעטו בה, נשכו אותה וגרמו לחבלות חמורות בפניה, שבר בארובת העין והמטומות. הנפגעת אושפזה לחמישה ימים ונזקקה לניתוח. בהתחשב בחומרת המעשים והצורך למגר את התופעה, ומאידך בהיות המערערות צעירות ללא עבר פלילי ולאור נסיבות חייהן, נקבע מתחם שבין 12-48 חודשי מאסר בפועל והמערערות נדונו ל-30 חודשי מאסר בפועל ופיצוי למתלוננת בסך 20,000 ₪ לכל אחת מהמערערות. נאשמת נוספת נדונה לעונש מופחת של שנתיים מאסר, מאסר על תנאי ופיצוי, בשל מוגבלותה הקוגניטיבית והשכלית.

· ע"פ 5153/13, **פלוני נ' מדינת ישראל** (13.1.14) - המערער הורשע בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות ונדון לעונש הכולל שלוש שנות מאסר בפועל. על רקע סכסוך שכנים בעניין של מה בכך תקפו המערער ושני אחיו את המתלונן בצוותא בראשו ובכל חלקי גופו, כשהמתלונן מצוייד ועושה שימוש באת חפירה ואחיו עושים שימוש במקלות עץ. למתלונן נגרמו חבלות, המטומות ושברים בכל חלקי גופו, הוא איבד הכרה ודם רב ניגר מפניו. המערער הוא צעיר ללא עבר פלילי. סכסוך השכנים יושב, מצבו הרפואי והפיזי של המתלונן היה תקין בעת מתן גזר

הדין. בערעור צויין כי קיים טווח נרחב של ענישה בעבירות אלימות תוך שימוש בנשק קר, תוך התייחסות לדוגמאות. נקבע כי רף הענישה המקובל במקרים של הודאה בגדר הסדר טיעון נע בין 18 ל-24 חודשי מאסר בפועל. אולם לנוכח הפגיעה הקשה במתלונן והמגמה של החמרת הענישה על מעשים של פתרון סכסוכים בכח, נקבע כי גם אם העונש נוטה לצד החמור, אין בכך כדי להצדיק התערבות בגזר דינו של המערער, והערעור נדחה.

ת"פ (נצרת) 7528-01-15, **מדינת ישראל נ' שמעון זיתוני** (18.6.15) - הנאשם שהיה שיכור בעת ביצוע העבירות הורשע בעבירת איומים כלפי אמו, כשהוא אוחז סכין בידו, וכן בעבירות אלימות נגד שוטרים שהוזעקו למקום, כולל נשיכה של אחד השוטרים. הנאשם המשיך בנשיכה והרפה רק לאחר שהוכה על ידי שוטר אחר. הצדדים הגיעו להסדר חלקי לפיו המאשימה הגבילה עצמה לעונש של 16 חודשי מאסר כולל הפעלת תנאי. לנאשם עבר פלילי מכביד ורלוונטי, והוא נדון לשנת מאסר והפעלת מאסר על תנאי, חציו במצטבר.

ע"פ (נצרת) 32450-06-14, **מדינת ישראל נ' סאלח בן ג'מאל הייב** (16.9.14) - המערער הודה והורשע בכתב אישום מתוקן בעבירות של ניסיון תקיפת שוטר, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו ואיומים, לאחר שנדרש לעצור את רכבו בשל עבירת תנועה. נקבע מתחם שבין מאסר על תנאי למספר חודשי מאסר בפועל, והמערער נדון לשישה חודשי מאסר והפעלת מאסר על תנאי לשישה חודשים בחופף, התחייבות כספית ופיצוי לשוטר. בערעור אושר המתחם וערעור על קולת העונש נדחה.

ת"פ (מחוזי חיפה) 5195/06, **מדינת ישראל נ' מוחמד נאטור** (14.9.08) - הנאשמים, אב ובן, הודו במסגרת הסדר טיעון בעבירה של חבלה חמורה תוך שימוש בנשק קר. מדובר באירוע בו במהלך קטטה בין המתלוננים לבין אח אחר, התנפל נאשם 1 על המתלונן והיכה אותו בכל חלקי גופו במוט ברזל, במגרפה ובאבן. המתלונן אושפז לעשרה ימים וסבל משבר מרוסק בכתף ופגיעות נוספות. נאשם 2 נכח במקום האירוע. הצדדים הגיעו להסדר לפיו המאשימה תטען לעונש מאסר בעבודות שירות, מאסר על תנאי ופיצוי, והנאשמים יטענו באופן חופשי אך לא יטענו לאי הרשעה. הנאשמים נדונו לשישה חודשי מאסר (אשר ככל הנראה רוצו בעבודות שירות, שכן התבקשו חוות דעת של הממונה על עבודות השירות), וכן למאסרים מותנים ופיצוי למתלונן בסכומים של 25,000 ₪ ו 7,500 ₪.

17. נסיבות ביצוע עבירות האלימות במקרה זה הן חמורות. הנאשם תקף ללא סיבה של ממש את חברו ד', שהוא קשיש שמצבו הרפואי, וככל שניתן היה להתרשם גם מצבו המנטלי, לא היו משופרים. לד' נגרמו נזקים של ממש כמתואר לעיל. בהמשך תקף הנאשם פעם אחר פעם את השוטר שהגיע למקום במסגרת מילוי תפקידו, ולאחר מכן השתולל וגרם נזק גם בתחנת המשטרה, כך שמדובר באירוע הכולל ריבוי מעשי תקיפה ושני נפגעים, בנוסף לבני המשפחה הנוספים שהיו קרובי לאימויו של הנאשם. עם זאת, בשונה מעובדות חלק מפסקי הדין שהובאו לעיל, הנאשם פעל לבדו, ללא מעורבים נוספים. הוא לא עשה שימוש בכלי או נשק קר כלשהו, ופעל באופן ספונטני, בעקבות הודעתו של ד', וללא תכנון מוקדם. נראה כי הנאשם אף היה נתון תחת השפעת אלכוהול. העבירה נשוא האישום השני לא גרמה אמנם נזקים פיזיים, אולם היא גרמה לבהלה רבה ופגיעה פגיעה של ממש בפרטיותם של אורחי המלון.

18. ב"כ הנאשם ביקש להתחשב בקביעת המתחם גם במצבו הנפשי של הנאשם, המגיע לכדי קרבה לסייג לאחריות פלילית. אכן, על פי חוות דעת של הפסיכיאטר המחוזי הנאשם אחראי למעשיו וכשיר לעמוד לדין. עם זאת, אין מחלוקת על כך שהנאשם סובל ממחלות נפש. מהמסמכים הרפואיים שהוצגו ומהרישום הפלילי עולה כי הנאשם היה מאושפז בבתי חולים פסיכיאטריים, ובעבר אף הוחלט שלא להעמידו לדין על עבירות שעבר בשל מצבו הנפשי. בנסיבות אלו יש אכן מקום להתחשב בשיקול של קרבה לסייג.

19. לנוכח כל האמור לעיל, ובהתחשב בכך שבנסיבות המיוחדות של הנאשם שבפני מצבו הנפשי מצדיק קביעת מתחם מיוחד, אני קובעת מתחם ענישה שבין 12 לבין 24 חודשי מאסר בפועל לעבירות נשוא האישום הראשון, ומתחם שבין מאסר על תנאי (או עונש אחר שאינו כולל מאסר בפועל) לבין מאסר למספר קטן של חודשים, אשר במקרים מתאימים ירוצה בעבודות שירות, לעבירות נשוא האישום השני.

העונש הראוי לנאשם במקרה זה

20. תסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינו של הנאשם מתארים מסכת חיים קשה במיוחד, כאשר הוריו של הנאשם לא היו מסוגלים לגדלו והוא הועבר למשפחה אומנת, ומגיל צעיר הידרדר לשימוש בסמים וחי בשולי החברה.

הנאשם הודה בכתב האישום המתוקן והכיר באחריות למעשיו. אמנם ההודאה באה לאחר שמיעת חלק ניכר מהראיות בתיק, אולם היא ניתנה לאחר תיקון כתב האישום שכלל מחיקה של העבירה החמורה ביותר שיוחסה לנאשם, כך שנראה שניהול התיק לא היה לשוא.

21. לנאשם הרשעות קודמות בעשרות עבירות, ביניהן עבירות סמים, רכוש, ולא מעט עבירות אלימות, כולל עבירות אלימות חמורות. הוא ריצה מספר עונשי מאסר ולחובתו מאסר על תנאי בר הפעלה.

מאידך, הנאשם סובל ממחלת נפש ומהפרעות שונות, כמפורט לעיל, והרישום הפלילי כולל מספר תיקים שנסגרו מנימוקים הנובעים ממצבו הנפשי, בצד תיקים רבים אחרים שעליהם נתן את הדין.

מצבו הנפשי והתנהגותו של הנאשם באו לביטוי גם בניהול התיק בבית המשפט, כאשר בדיונים הראשונים הנאשם התבטא באופן בלתי נסבל, בעיקר כלפי הסניגור הקודם שמונה לו. גם אם מצבו הנפשי תרם במידת מה להתנהלות זו, עדיין מדובר בהתנהגות נשלטת, וראיה לכך ניתן למצוא בשינוי ההתנהגות לאחר החלפת הסניגור.

22. כפי שפירטתי לעיל, הנאשם נשלח לטיפול במסגרת קהילה טיפולית בהמלצת שירות המבחן, אך נשר ממנה לאחר זמן קצר ולפני שהשלים תהליך טיפולי כלשהו. הנאשם אף נעצר והואשם בעבירה של החזקת סכין, אם כי נסיבות מעצרו אינן מצביעות על חומרה או על מסוכנות גבוהה, שכן הנאשם עזב את הקהילה כדי לבקר את אמו, והסכין נתפסה בכליו לאחר שהציג אותה ביוזמתו בבידוק הבטחוני בכניסה לביטוח הלאומי. הנאשם לא הצליח, איפוא, בהליך הטיפול, אולם עדיין עומדת לזכותו נטילת האחריות, ההכרה בצורך בטיפול והנסיון להשתלב בקהילה. הנאשם הוא המפסיד העיקרי מאי הצלחת התהליך, מהעובדה שלא ניצל את ההזדמנות לערוך שינוי מהותי באורח חייו, ומכך שלא יהנה מהקלה בעונש כתוצאה מהליך השיקום. אינני סבורה שיש לזקוף עובדות אלה לחובת הנאשם גם בגזירת העונש ולהחמיר עימו בשל כך.

באשר לפיצוי למתלונן, באופן עקרוני ראוי לחייב את מי שהורשע באלימות קשה בפיצוי הקרוב. במקרה זה, הנאשם אינו עובד ואין לו מקורות הכנסה. אם יוטל עליו פיצוי בסכום גבוה לא יהיה באפשרותו לשאת בו. לפיכך אחייב את הנאשם בפיצוי בסכום סמלי, שיש בו כדי להעביר מסר, גם אם אין בו משום פיצוי ריאלי של המתלונן על נזקיו.

לנוכח כל האמור אני סבורה שהנאשם מצוי באמצע מתחם הענישה, ואני דנה אותו לעונש כמפורט להלן:

א. בגין האישום הראשון, מאסר בפועל למשך שנה וחצי בניכוי ימי מעצרו.

- ב. הפעלת מאסר על תנאי בן 6 חודשים בת"פ 33591-07-14 של בית משפט השלום בירושלים, כך שמחציתו תרוצה בחופף ומחציתו במצטבר למאסר שהוטל בתיק זה. בסך הכל ירצה הנאשם 21 חודשי מאסר בפועל כולל הפעלת התנאי, בניכוי ימי מעצרו.
- ג. בגין שני האישומים, מאסר על תנאי לשישה חודשים למשך שלוש שנים על כל עבירת אלימות שהיא פשע וכן על כל עבירה נגד שוטרים ועובדי ציבור.
- ד. פיצוי למתלונן בסכום סמלי של 1,000 ₪ שישולם ב-4 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.2.18.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, י' טבת תשע"ח, 28 דצמבר 2017, בנוכחות הצדדים.